

رد پای داستانک در حکایات

کوتاه کلیده و دمنه

مؤلفین

رقیه خانمحمدزاده

راهب عارفی میناآباد

نشر راهمدین

Rashtedin Publication

سرشناسه : خان‌محمدزاده، رقیه، ۱۳۶۲ -
 عنوان و نام : رد پای داستانتک در حکایات کوتاه کلبه و دمنه
 پدیدآور :
 مشخصات نشر : تهران : راشدین، ۱۳۹۴.
 مشخصات :
 ظاهری : ۲۰۲ ص.
 شابک : 978-600-361-137-5
 وضعیت فهرست : فیپای مختصر
 نویسی :
 یادداشت : فهرست‌نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل
 دسترسی است
 شناسه افزوده : عارفی میناآباد، راهب، ۱۳۴۸ -
 شماره کتابشناسی : ۳۸۱۰۳۶۸
 ملی :

■ انتشارات راشدین

رد پای داستانتک در حکایات کوتاه کلبه و دمنه	■ عنوان کتاب:
رقیه خان‌محمدزاده - راهب عارفی میناآباد	■ مولف:
راهب عارفی	■ نظارت کیفی:
محمد معین عارفی	■ نظارت فنی:
اقسانه حسن‌بیگی	■ صفحه‌آرا و طراح جلد:
دی تاپ	■ چاپ و صحافی:
اول-۱۳۹۴	■ نوبت چاپ:
۱۰۰۰	■ شمارگان:
۹۷۸-۶۰۰-۳۶۱-۱۳۷-۵	■ شابک:
۲۰۰۰۰۰ ریال	■ قیمت:
میدان انقلاب - کارگر جنوبی - کوچه گشتاسب - پلاک ۴ واحد ۶	■ نشانی:
۶۶۴۰۸۲۲۴ - ۶۶۱۲۳۴۴۹	■ تلفن / نامبر:
www.rashedin.info	■ پایگاه اینترنتی:
Email: rashed1829@yahoo.Com	■ پست الکترونیک:

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

۵	مقدمه مولفین
۷	فصل اول: ادبیات چیست؟
۸	تعریف ادبیات
۱۰	تاریخچه
۱۰	بخش‌بندی ادبیات بر پایه شیوه بیان
۱۲	انواع ادبی در بطن ادبیات
۱۴	ادبیات داستانی
۱۴	تعریف ادبیات داستانی
۱۶	تاریخچه داستان سرایی
۱۷	انواع داستانهای کهن از نظر موضوع و سبک
۱۸	تعریف داستان
۲۲	انواع داستان
۲۴	ادبیات داستانی واقع‌گرا (رنالیستی)
۲۴	ادبیات داستانی غیر واقع‌گرا (غیر رنالیست)
۲۵	ادبیات غیر داستانی
۲۵	ادبیات نیمه داستانی
۳۴	حکایت اخلاقی (Parable)
۳۷	افسانه‌های تمثیلی
۳۹	افسانه پهلوانان (Heroics Tale)
۴۰	افسانه‌ی پریان (Fairy tale)
۴۰	رمانس (Romance)
۴۵	داستان کوتاه (short story)
۹۵	فصل دوم: حکایت
۹۵	حکایت چیست؟
۹۶	برخی از نمادها در حکایت
۹۸	ویژگیهای حکایت
۱۱۲	انواع داستانک
۱۱۴	ساختار داستانک

۱۱۸		حجم داستانک‌ها
۱۱۹		شروع داستانک‌ها
۱۲۱		نامهای دیگر داستانک
۱۲۳		داستان‌های مینی مالیستی
۱۲۹		تاریخچه داستان کوتاه
۱۳۰		داستان کوتاه در غرب
۱۳۰		داستان کوتاه در ایران
۱۳۱		حجم یک داستان کوتاه
۱۳۲		عناصر داستان کوتاه
۱۳۷		بازگشت به گذشته
۱۴۲		تفاوتها و اشتراکات حکایت و داستانک
۱۵۹		فصل سوم: بررسی حکایات
۱۵۹		بررسی تصویرپردازی در کلیله و دمنه
۱۶۹		بررسی حکایت‌های فرعی کلیله و دمنه از نظر طول آنها
۱۷۹		شروع داستانک‌ها
۱۸۲		شیوه‌های شروع حکایات در کلیله و دمنه
۱۸۴		شیوه‌ی بیان گفتگو
۱۸۹		نتیجه‌گیری
۱۹۳		منابع و مأخذ

مقدمه مولفین

داستان کوتاه کوتاه، یکی از ژانرهای داستانی نو می‌باشد که اصطلاحاً به آن (short short story) یا داستان مینی مال نیز گفته می‌شود. یعنی مینی مال‌ها کوتاه‌تر از داستان‌ها کوتاه هستند. در بسیاری از کتب مربوط به داستانک‌ها گفته شده که حجم تقریبی داستانک‌ها بین ۵۰۰ تا ۱۵۰۰ کلمه می‌باشد، که معمولاً شروعی بی مقدمه و پایانی غیر منتظره دارد. هر چند گاه نیز ممکن است لزوماً پایان غافلگیر کننده هم نداشته باشد. داستانک در پی کشف، منجر به نمایش لحظاتی زیبا و پیر جاذبه می‌باشد. طرفداران این نوع داستان‌ها، به آن داستان ناکهانی، داستان لحظه، داستان برق آسا، داستان آتشین، داستان کارت پستال و داستان طرح وار نیز می‌گویند. داستانک‌ها از طرح اولیه‌ای که برای نوشتن یک رمان و یا داستان کوتاه در ذهن نویسنده شکل می‌گیرد هم کوتاه‌تر و خلاصه‌تر است. از مهم‌ترین آرایه‌های ادبی در نوشتن داستانک‌ها ایجاز است و نویسنده‌ای که می‌خواهد در زمینه‌ی مینی مالیست کار کند حتماً باید با ایجاز آشنایی کامل داشته باشد تا با چیدمان صحیح و به جای کلمات، داستانک خود را شکل و فرم خاص ببخشد.

منشأ خلق داستان‌های مینی مال را در واقع نوعی واکنش نسبت به جامعه مدرن و صنعتی امروز می‌دانند. در واقع داستانک‌ها برابر احتیاج زمان خلق گردیده‌اند. آن چه که در تعریف داستانک‌ها مهم به نظر می‌آید، آن است که در این داستان‌های کوتاه کوتاه همه‌ی عناصر داستان در عین اختصار و سادگی به چشم می‌خورد.

در دهه ۱۹۶۰ میلادی جنبش مینی مالسیم در بیشتر هنرها از موسیقی و ادبیات تا نقاشی و هنرهای تجسمی راه پیدا کرد و به عنوان یک ژانر ادبی شکل منحصر به فردی به خود گرفت. در همین زمان داستانک‌ها که اصطلاحاً به آن‌ها داستان‌های مینی مال نیز می‌گویند، جای خود را در ادبیات داستانی پیدا کردند. محرزترین ویژگی مینی مالیست‌ها فشردگی کلام، ایجاز، کم حرفی و به عبارتی دیگر برهنگی واژگان است.

دیگر ویژگی‌های مهم داستانک‌ها، داشتن طرح ساده، زمان و مکان محدود انتخاب و لحظه وقوع حادثه و انتخاب شخصیت‌های ساده و عادی است که نویسنده با طرح داستانی پر جاذبه و در عین حال ساده به بخشی از واقعیات زندگی در لحظاتی کوتاه می‌پردازد. غالباً داستانک‌ها پایانی تکان دهنده و غافل گیر کننده نظیر گره افکنی، کشمکش، هول و ولا، بحران بزنگاه یا نقطه‌ای اوج و گره گشایی و عناصر ساختاری (پیرنگ) را که در همه داستانک‌ها جریان است دارند. آنچه در تحلیل ساختاری داستانک‌ها مهم به نظر می‌آید این است که با وجود حجم کوتاه و اندک داستانک‌ها، تمامی عناصر داستان در آن دیده می‌شود.